

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 53/2021(17))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6»
(ΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «RADIO ELIOS NETWORK LIMITED»)**

Ημερομηνία Απόφασης: 18 Απριλίου 2022

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Χρύσως Τσόκκου, Αγγελικής Λαζάρου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις των Κανονισμών 21(4) και 25(3)(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί, αναφέρουν τα εξής:

21.-(4) Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι.

25. Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις εκπομπές:

(3) Απαγορεύεται-

(α) η χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων.

Ύστερα από σχετική απόφαση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της, ημερ. **24.8.2021**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία **1-2**:

1. Στις **22.4.2021** μεταξύ των ωρών **18:00 – 19:10**, ο οργανισμός **μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης το πρόγραμμα «Δελτίο Θυέλλης»**, χωρίς να λάβει μέτρα για την τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, κατά την πιο πάνω ημερομηνία και ώρα μεταδόθηκε το πρόγραμμα Δελτίο Θυέλλης, το οποίο είναι πρόγραμμα κριτικής και σχολιασμού της επικαιρότητας, διανθισμένο με μηνύματα από ακροατές.

Κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά προγράμματος ο δημοσιογράφος – ραδιοφωνικός παραγωγός ανέγνωσε μηνύματα ακροατών και προχώρησε σε σχολιασμό, αναφέροντας τα ακόλουθα:

*Ε, διακρίνω μια ιδιαίτερη αντιπάθεια στο θέμα πίστη και πραγματικά διερωτώμαι πάντα γιατί. Γιατί είναι **μακακίες** αγαπητέ μου αυτά που πιστεύετε και γιατί οι **μακακίες** σας, καλή ώρα τώρα που λέγαμε ότι ο άλλος πάει και φιλά την εικόνα και πάει το άλλο το **βούρλο**, το οποίο καταργεί το λογική του, αλλά του λέει η θρησκεία να πάει να φιλήσει και πάει και φιλά στο ίδιο σημείο την εικόνα και κολλά το ένα **βούρλο** το άλλο. Και αυτά τα δύο **βούρλα** βγαίνουν έξω και κολλούν άλλους ανθρώπους, οι οποίοι δεν έφταιζαν σε τίποτα. Καταλάβατε; Ελπίζω.*

Σε άλλο σημείο του προγράμματος έγινε ανάγνωση μηνύματος και σχολιασμός και λέχθηκαν τα εξής:

*Εμπήκε η θεία κοινωνία στο foody ή στο wolt; Όχι, δεν καταλάβατε θα πηγαίνουν να τους το παίρνουν στο σπίτι, λέει. Θα πηγαίνει ο παπάς θα του δίνει τη θεία κοινωνία, θα φιλά το χέρι, θα κολλά. Μια χαρά. Γιατί η θεία κοινωνία, η κουμανταρία, τα κρουτόν με την κουμανταρία μέσα στο αυτό. Που θα γλύφει ο ένας το κουτάλι, το ένα **βούρλο** και μετά να το βάζει το άλλο **βούρλο** στο στόμα του και να κολλά και το παρακάτω **βούρλο**, όπως κολλούν ήδη στις εκκλησίες. Και μετά σου λέει να μην σχολιάζεις. Όχι, θα σχολιάζω. Από το πρωί μέχρι το βράδυ πρέπει να σχολιάζουμε αυτές τις βλακείες. Διότι, όταν επηρεάζετε εσείς τη ζωή και την ασφάλεια των υπολοίπων, βεβαίως θα σχολιάζω και σε οποιοδήποτε άλλες περιπτώσεις. Δεν ζούμε στο Ιράν, ζούμε σε κοσμική κοινωνία, αν δεν σας αρέσει, πέσετε χώρκα του που λέει και ο CEO της εκκλησίας σας.*

2. Στις **22.4.2021** μεταξύ των ωρών **18:00 – 19:10**, ο οργανισμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**», κατά τη διάρκεια του οποίου έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες **θρησκευτικής ομάδας**, κατά παράβαση του **κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός με επιστολή της Δικηγόρου του, κ. Κάλιας Γεωργίου (Κάλια Γεωργίου Δ.Ε.Π.Ε.) ημερομ. **26/8/2021**, προς την Αρχή υπέβαλε αίτημα επιθεώρησης του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης 53/2021(17) και ζήτησε όπως παραστεί ενώπιον της Αρχής για υποβολή παραστάσεων, θέσεων, απόψεων αναφορικά με την εν λόγω υπόθεση.

Η Αρχή με επιστολή της, ημερομ. **1/9/2021**, κάλεσε τον οργανισμό για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης 53/2021(17) στις 8/9/2021. Στις 8.9.2021 έγινε στα γραφεία της Αρχής επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης 53/2021(17).

Η Αρχή με επιστολή της, ημερομ. **25/2/2022**, κάλεσε τον ραδιοφωνικό οργανισμό «ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6» να παραστεί στη συνεδρία της, την Τετάρτη 9/3/2022, για να υποβάλει προσωπικώς παραστάσεις σχετικά με τις πιθανές παραβάσεις που διατυπώθηκαν εναντίον του στην υπόθεση 53/2021(17).

Ο οργανισμός με ηλεκτρονικό μήνυμα της Δικηγόρου του, κ. Κάλιας Γεωργίου ημερομ. **1.3.2022**, ενημέρωσε την Αρχή ότι ζητά αναβολή της εξέτασης της υπόθεσης καθώς στις 9/3/2022, όπου έχει οριστεί η υπόθεση για εξέταση, θα απουσιάζει στο εξωτερικό.

Η Αρχή με επιστολή της, που εκ παραδρομής φέρει ως ημερομ. 25/2/2022, όμως με βάση την απόδειξη αποστολής από τηλεομοιότυπο φαίνεται να πρόκειται για επιστολή ημερομ.8/3/2022, έκανε δεκτό το αίτημα του οργανισμού για αναβολή της εξέτασης της υπόθεσης που ήταν ορισμένη για τις 9/3/2022.

Η Αρχή με νέα επιστολή της, ημερομ. **4/4/2022**, κάλεσε το ραδιοφωνικό οργανισμό «ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6» να παραστεί στη συνεδρία της την Τετάρτη 13/4/2022, για να υποβάλει προσωπικώς παραστάσεις σχετικά με τις πιθανές παραβάσεις που διατυπώθηκαν εναντίον του στην παρούσα υπόθεση.

Ο οργανισμός με ηλεκτρονικό μήνυμα της Δικηγόρου του, κ. Κάλιας Γεωργίου ημερομ. **4.4.2022**, ενημέρωσε την Αρχή ότι ζητά αναβολή της εξέτασης της υπόθεσης καθώς στις 13/4/2022, που έχει οριστεί η υπόθεση για εξέταση, θα είναι απασχολημένη ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού.

Η Αρχή με επιστολή της, ημερομ. **7/4/2022**, ενημέρωσε τον οργανισμό ότι έκανε δεκτό το αίτημά του ημερομ. 4/4/2022 για αναβολή της υποβολής παραστάσεων προσωπικώς που ήταν ορισμένη για τις 13/4/2022. Με την ίδια επιστολή η Αρχή κάλεσε εκ νέου το ραδιοφωνικό οργανισμό να παραστεί στη συνεδρία της τη Δευτέρα 18/4/2022, για να υποβάλει προσωπικώς παραστάσεις σχετικά με την υπόθεση 53/2021(17).

Κατά την ενώπιον της Αρχής διαδικασία που πραγματοποιήθηκε στις **18.4.2022** παρευρέθηκαν εκ μέρους του ραδιοφωνικού οργανισμού «ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6» ο Διευθυντής του, κ. Διονύσης Διονυσίου, και η Δικηγόρος του, κ. Κάλια Γεωργίου.

Η Δικηγόρος του οργανισμού, κ. Κάλια Γεωργίου, ενημέρωσε την Αρχή ότι ο Διευθυντής του οργανισμού, κ. Διονύσης Διονυσίου, έχει ετοιμάσει γραπτή δήλωση την οποία επιθυμεί να καταθέσει ενώπιον της Αρχής.

Ο κ. Διονυσίου κατέθεσε τη γραπτή δήλωσή του με τίτλο «Αριθμός Φακ. 53/2021(17), Αφορά το πρόγραμμα του ραδιοφωνικού σταθμού «Πολίτης 107,6» «Δελτίο Θυέλλης», ημερομηνίας 22/04/2021», αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Στη συνέχεια η Δικηγόρος του οργανισμού ανέφερε ότι ο κύριος Κωνσταντίνου (σ.σ. δημοσιογράφος, ραδιοφωνικός παραγωγός του προγράμματος Δελτίο Θυέλλης) αυτό ήθελε να τονίσει στην προκειμένη, ότι γινόταν αυτή η ευφάνταστη ανάμειξη εννοιολογικών και θρησκευτικών θεωριών με επιστημονικές απόψεις που δεν οδηγεί πάντα σε καλά αποτελέσματα και πρόσθεσε ότι διάβασε και τον προβληματισμό της Λειτουργού (κατόπιν της επιθεώρησης του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης) στην καταληκτική παράγραφο του Πορίσματός της ημερομ. 9/7/2021 ότι, επειδή ακριβώς πρόκειται για δύο ευαίσθητα ζητήματα που απασχολούν

την κοινή γνώμη από τη μια ο Covid, η πανδημία και τα μέτρα και από την άλλη, ενδεχομένως, οι θρησκευτικές ευαισθησίες του κοινού, ότι ίσως θα ήταν χρήσιμο να αποσταλεί επιστολή σύστασης στον οργανισμό.

Το Μέλος της Αρχής, κ. Ποΐζης, διευκρίνισε ότι η Αρχή δεν κρίνει το δημοσιογράφο για τη γνώμη του αλλά για τον τρόπο με τον οποίο την εκφέρει.

Η Δικηγόρος του οργανισμού σημείωσε ότι δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι πρόκειται για ζωντανή εκπομπή και ότι η πρόκληση είναι συνεχής και πολλές φορές αυτοί που προκαλούν μετά καταγγέλλουν και ότι συνήθως είναι συγκεκριμένα άτομα που προβαίνουν σε κατ' επανάληψη πρόκληση και καταγγελία. Πρόσθεσε ότι δεν δικαιολογεί το ραδιοφωνικό παραγωγό και ότι θα μπορούσε ή και θα έπρεπε ενδεχομένως να είναι σε θέση να συγκρατήσει τον εαυτό του ή κάποιους χαρακτηρισμούς. Ωστόσο, όπως είπε η Δικηγόρος του οργανισμού, ο παράγοντας πρόκληση υπάρχει και δεν μπορούμε να τον αγνοήσουμε.

Ακολούθως, ο Διευθυντής του οργανισμού, κ. Διονυσίου, ανέφερε ότι σε σχέση με το μητροπολίτη Μόρφου και τις τοποθετήσεις του, οι οποίες σε αρκετές περιπτώσεις ήταν και λίγο προκλητικές, και για τις οποίες ο ίδιος αρθρογράφησε θεωρεί ότι αυτές οι συστάσεις δήθεν περί θεολογικής έμπνευσης και προφητείας που έδιδε, μπορεί να έχουν και πολύ χειρότερες παρενέργειες από κάποια ακραία σχόλια του κ Κωνσταντίνου. Συνεχίζοντας είπε ότι κάποιοι άνθρωποι, οι οποίοι πιστεύουν πραγματικά και θεωρούσαν ότι δεν χρειάζεται ούτε να εμβολιαστούν και ότι κάποιες φορές και οι δημοσιογράφοι είναι σε δύσκολη θέση τι να πουν, προσπαθώντας να υλοποιήσουν τις αποφάσεις της κυβέρνησης, της επιστημονικής κοινότητας, και από την άλλη πλευρά δεν ακούνε οτιδήποτε τεκμηριωμένο, παρά μόνο ότι θα προστατεύσει η εκκλησία, η Παναγία, ο Θεός.

Στο σημείο αυτό ο κ. Διονυσίου ανέφερε ως παράδειγμα τη χολέρα που ξέσπασε στη Νέα Υόρκη στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, κατά την οποία πέθαναν χιλιάδες και οι καθολικοί κάλεσαν

τον κόσμο να πάει στις εκκλησίες να προσευχηθεί. Ακολουθώντας το κάλεσμα, όπως είπε ο κ. Διονυσίου, ο κόσμος πήγε σε εκκλησίες προσευχήθηκε αλλά υπερ-δεκαπλασιάστηκαν τα κρούσματα εντός των ναών και ύστερα από 15 ημέρες ο αρχιμηχανικός της Νέας Υόρκης αντιλήφθηκε ότι η χολέρα προήλθε, γιατί είχαν σπάσει κάποιες σωλήνες και είχε δηλητηριαστεί το νερό της πόλης. Αν κάποιος κάνει την ιστορική αναλογία, πρόσθεσε ο κ. Διονυσίου, όντως μπορεί να χάνει λίγο την ψυχραιμία του, αλλά όταν κάποιος ισχυρίζονται ότι το εμβόλιο το οποίο χρησιμοποιείται εδώ και 200 χρόνια ξαφνικά είναι αμάρτημα, κάποτε πρέπει να πάμε κόντρα σε τέτοιες νοοτροπίες. Ολοκληρώνοντας ο κ. Διονυσίου ανέφερε ότι η κόντρα έγινε και με επιστημονικά κριτήρια, ενώ παραδέχτηκε ότι έγινε και με κάποιους χαρακτηρισμούς.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων όλων των γραπτών και προφορικών εξηγήσεων, παραστάσεων και/ή θέσεων του οργανισμού, όπως εκφράστηκαν από τον Διευθυντή και τη Δικηγόρο του, έχουμε ακούσει με ιδιαίτερη προσοχή το επίμαχο πρόγραμμα του οργανισμού, όπως αυτό μεταδόθηκε στις 22/4/2021 και κρίνουμε ότι:

Στις **22/4/2021** μεταξύ των ωρών 18.00 – 19.10 ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα *Δελτίο Θυέλλης* κατά τη διάρκεια του οποίου ο οργανισμός δεν έλαβε μέτρα για την τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας της γλώσσας και έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες της θρησκευτικής ομάδας των ορθόδοξων χριστιανών.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στις παραγράφους 1-3 της γραπτής δήλωσης του κ. Διονυσίου, ως επίσης και παρόμοιους προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, η Αρχή δεν τους αμφισβητεί. Περαιτέρω, η Αρχή δεν αμφισβητεί την παρουσία ή/και την επαγγελματική σταδιοδρομία του κ. Κώστα Κωνσταντίνου και του κ. Διονύση Διονυσίου. Επίσης, η Αρχή εκ νέου ξεκαθαρίζει ότι όπως σε κάθε υπόθεση που εξετάζει έτσι και στην παρούσα, οι παραβάσεις που διαπιστώνονται δεν

αφορούν και δεν διατυπώνονται εναντίον κανενός φυσικού προσώπου (δημοσιογράφου, παρουσιαστή, ραδιοφωνικού παραγωγού κ.λπ.) αλλά αφορούν και διατυπώνονται εναντίον νομικών προσώπων και συγκεκριμένα του εκάστοτε αδειούχου ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού οργανισμού, ο οποίος φέρει και την απόλυτη και αποκλειστική συντακτική ευθύνη των προγραμμάτων που μεταδίδει.

Περαιτέρω, η Αρχή σημειώνει ότι ούτε το χαρακτήρα του υπό εξέταση προγράμματος αμφισβητεί, ότι δηλαδή πρόκειται για πρόγραμμα σχολιασμού της επικαιρότητας που πολλές φορές γίνεται με έντονο, σκωπτικό ή σατιρικό τρόπο. Τα επικαιρικά προγράμματα, η σάτιρα, ο σχολιασμός της καθημερινής ειδησεογραφίας ακόμα και ο αιχμηρός, έντονος ή/και επικριτικός σχολιασμός είναι θεμιτά, χρήσιμα και ωφέλιμα στοιχεία και ανταποκρίνονται στην αποστολή των ΜΜΕ σε δημοκρατικά και φιλελεύθερα κράτη. Ωστόσο, η Αρχή υπογραμμίζει ότι η σάτιρα και το σχόλιο ως ιδιαίτερο είδος του δημοσιογραφικού λόγου δεν είναι χωρίς όρια. Τα γεγονότα δε της παρούσας υπόθεσης, όπως σημειώνονται στον Πίνακα Α' της Αρχής δεν επιτρέπουν τον χαρακτηρισμό συγκεκριμένων αναφορών που μεταδόθηκαν στο πλαίσιο του επίμαχου προγράμματος, ως σχολίου με έντονο και σκωπτικό ύφος, δεδομένου ότι η γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε ενδέχεται να θίγει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας των ορθόδοξων χριστιανών και δεδομένου ότι δεν φαίνεται να τηρήθηκαν οι γενικά παραδεκτοί κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα με τις επαναλαμβανόμενες αναφορές και χαρακτηρισμούς του δημοσιογράφου-ραδιοφωνικού παραγωγού σε «μακακίες» και «βούρλα». Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι αυτό που ενοχλεί και θίγει τις ευαισθησίες είναι η κοροϊδευτική ή και χλευαστική προσέγγιση του δημοσιογράφου/ραδιοφωνικού παραγωγού απέναντι σε απόψεις με τις οποίες διαφωνεί και υπενθυμίζει ότι οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί και να μεριμνούν για το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδουν, εξαιτίας της επίδρασης των ΜΜΕ στην κοινή γνώμη. Η Αρχή εμφαντικά σημειώνει ότι η διαφωνία είναι απαραίτητο δομικό στοιχείο της δημοκρατίας, συμβάλλει στον πλουραλισμό και στην πολυφωνία και καθίσταται αναγκαία για την πρόοδο και ανάπτυξη. Ωστόσο, η έκφραση διαφωνίας και η κριτική θα πρέπει πάντα να λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο που ορίζει ο Νομοθέτης.

Σε ό,τι αφορά στους ισχυρισμούς και/ή τις θέσεις του οργανισμού όπως διατυπώνονται στην κατατεθείσα γραπτή δήλωση του Διευθυντή του (παράγραφος 4) αλλά και σε παρόμοιους προφορικούς ισχυρισμούς που διατυπώθηκαν από το Διευθυντή του οργανισμού, κατά τη συνεδρία της Αρχής, η Αρχή τονίζει ότι οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί και μέσω αυτών οι δημοσιογράφοι έχουν το δικαίωμα να σχολιάσουν, να διαφωνήσουν, να επικρίνουν και να κατακρίνουν το οποιοδήποτε γεγονός ή/και πρόσωπο, ή/και πολιτική ή/και μέτρα που λαμβάνονται από οποιονδήποτε φορέα, οργανισμό, κρατική ή ιδιωτική υπηρεσία ή/και τμήμα, υπό την προϋπόθεση ότι το σχόλιο ή/και η κριτική τους είναι εντός του πλαισίου που θέτει η κείμενη Νομοθεσία.

Περαιτέρω, η Αρχή διευκρινίζει ότι στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις, δεν καλείται να εξετάσει και/ή να αποφανθεί και/ή να αξιολογήσει την ορθότητα ή μη των απόψεων ή θέσεων του Μητροπολίτη Μόρφου ή οποιουδήποτε άλλου κληρικού ή λαϊκού ή/και οποιοσδήποτε απόψεις και θέσεις διατυπώνονται σε οποιαδήποτε θρησκεία. Αυτό που η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ως ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή των οπτικοακουστικών υπηρεσιών, καλείται να εξετάσει και να κρίνει είναι κατά πόσο μέσω του εθνικού πλούτου των ραδιοσυχνοτήτων μεταδίδεται οποιοδήποτε πρόγραμμα που παραβιάζει τη νομοθεσία που διέπει τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Ως εκ τούτου, οι οποιοσδήποτε δηλώσεις ή/και παρεμβάσεις ιερωμένων δεν εξετάζονται στην παρούσα υπόθεση. Αυτό που αποκλειστικά εξετάζεται από την Αρχή είναι αν σε όλα τα προγράμματα που μεταδίδονται τηρούνται πιστά οι πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας. Ειδικότερα στη συγκεκριμένη υπόθεση εξετάζεται το περιεχόμενο του προγράμματος Δελτίο Θυέλλης, όπως μεταδόθηκε στις 22/4/2021 και όχι οποιοδήποτε άλλο γεγονός ή/και αναφορά.

Η Αρχή υπενθυμίζει ότι διαχρονικά χρησιμοποιεί ως κριτήριο για την εξέταση των πιθανών παραβάσεων την κοινή λογική και τις κοινωνικές αντιλήψεις του μέσου λογικού ακροατή/τηλεθεατή. Στο εν λόγω πλαίσιο η Αρχή σημειώνει ότι η φρασεολογία που χρησιμοποιήθηκε από το δημοσιογράφο/ραδιοφωνικό παραγωγό, όπως καταγράφεται στα γεγονότα του Πίνακα Α' υποδηλοί την αμέλεια και αδιαφορία του οργανισμού και την απουσία λήψης οποιοσδήποτε μέτρου εκ μέρους του για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα,

ιδιαίτερα σε προγράμματα που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης, ώρα κατά την οποία μεταδίδεται και το πρόγραμμα Δελτίο Θυέλλης. Η Αρχή έχει την υποχρέωση να ενεργεί κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ότι τα προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών τηρούν την ευπρεπεια και την καλαισθησία στη γλώσσα. Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι οι αποφάσεις της λαμβάνονται με κριτήριο τον μέσο, λογικό πολίτη.

Σε ό,τι αφορά στους ισχυρισμούς και/ή τις θέσεις του οργανισμού όπως διατυπώνονται στην κατατεθείσα γραπτή δήλωση του Διευθυντή του (παράγραφος 5) αλλά και στους προφορικούς ισχυρισμούς που διατυπώθηκαν τόσο από το Διευθυντή όσο και από τη Δικηγόρο του οργανισμού, κατά τη συνεδρία της Αρχής και αφορούν σε θέματα ελευθερίας της έκφρασης και ελευθεροτυπίας, η Αρχή εμφαντικά επαναλαμβάνει ότι στηρίζει την ελευθερία έκφρασης και την ελευθεροτυπία, η προστασία και η ενίσχυση των οποίων αποτελούν κεντρικό άξονα των εργασιών της και θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα σε κάθε ευνομούμενη πολιτεία. Η Αρχή δεν περιορίζει την ελευθερία έκφρασης του οποιουδήποτε αλλά οριοθετεί το θεμιτό πλαίσιο άσκησης του δικαιώματος αυτού, ώστε ταυτόχρονα με την άσκηση του να μην παραβιάζονται ή να βλάπτονται τα δικαιώματα άλλων ατόμων. Αυτό άλλωστε αποδεικνύεται μέσα από τη δράση και τις αποφάσεις της Αρχής.

Το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της καθ' οποιονδήποτε τρόπο έκφρασης, κατοχυρώνεται από το άρθρο 19 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας καθώς και από το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Πρόκειται, εμφανώς, για θεμελιώδη και αναφαίρετη ατομική ελευθερία, η κατάκτηση της οποίας συνδέεται με την ενίσχυση και εδραίωση της δημοκρατίας.

Συγκεκριμένα, το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο άρθρο 19(1) και (2), προνοεί ως εξής:

- 1. Έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας του λόγου και της καθ' οποιονδήποτε τρόπον εκφράσεως.*
- 2. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν της γνώμης, της λήψεως και μεταδόσεως πληροφοριών και ιδεών άνευ επεμβάσεως οιασδήποτε δημοσίας αρχής και ανεξαρτήτως συνόρων.*

Η Αρχή αναγνωρίζει και υπερθεματίζει τη σημασία της ελευθερίας της έκφρασης και του πλουραλισμού σε μία σύγχρονη, δημοκρατική κοινωνία. Αναγνωρίζει επίσης ότι με μια ελεύθερη, τολμηρή, θαρραλέα αλλά ταυτόχρονα και απαραίτητα υπεύθυνη δημοσιογραφία είναι δυνατό να διορθωθούν πολλά σε μια σύγχρονη κοινωνία. Η προβολή θέσεων και/ή απόψεων μέσα από τα ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα αποτελεί ένα πολύ σημαντικό μέσο ώστε τα ΜΜΕ να επιτελέσουν το ρόλο τους ως κοινωνικοί παρατηρητές και να συνεισφέρουν, με το δικό τους τρόπο, στο δημόσιο διάλογο. Παρόλα αυτά, η Αρχή υπογραμμίζει και την ανάγκη σεβασμού του ακροατή, αλλά και την ευθύνη των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών να διασφαλίζουν ότι τα προγράμματα που μεταδίδουν βρίσκονται εντός του πλαισίου που καθορίζει η νομοθεσία που διέπει τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς.

Εξάλλου, η αρχή της ελευθερίας του λόγου σε καμία περίπτωση δεν είναι απόλυτη. Οι περιορισμοί προνοούνται τόσο στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας – άρθρο 19.3 – όσο και στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου – άρθρο 10.2. Συγκεκριμένα, οι περιορισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 19 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ορίζουν τα ακόλουθα:

3. Η ενάσκησις των δικαιωμάτων, περί των η πρώτη και δευτέρα παράγραφος του παρόντος άρθρου, δύναται να υποβληθή εις διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινάς προδιαγεγραμμένους υπό του νόμου και αναγκαίους μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή προς προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων άλλων ή προς παρεμπόδισιν της αποκαλύψεως πληροφοριών ληφθεισών εμπιστευτικώς ή προς διατήρησιν του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

Αντίστοιχα, στο άρθρο 10.2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, προνοούνται περιορισμοί, ως ακολούθως:

2. Η άσκησης των ελευθεριών τούτων, συνεπαγομένων καθήκοντα και ευθύνας δύναται να υπαχθή εις ωρισμένας διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις, προβλεπομένους υπό του νόμου και αποτελούντας αναγκαία μέτρα εν δημοκρατική κοινωνία δια την εθνικήν ασφάλειαν, την εδαφικήν ακεραιότητα ή δημοσίαν ασφάλειαν, την προάσπισιν της τάξεως και πρόληψιν του εγκλήματος, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, την προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων των τρίτων, την παρεμπόδισιν της κοινολογήσεως εμπιστευτικών πληροφοριών ή την διασφάλισιν του κύρους και αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

Η Αρχή τόσο στην παρούσα υπόθεση όσο και σε κάθε άλλη υπόθεση που τίθεται ενώπιόν της, κρίνει και αποφασίζει έχοντας πλήρη γνώση όλων των πιο πάνω, στηριζόμενη σε αυτά, στα συγκεκριμένα νομικά και πραγματικά περιστατικά κάθε υπόθεσης, όπως επίσης και στα δικαιώματα και ελευθερίες που σε κάθε περίπτωση διακυβεύονται. Εξάλλου, σε ένα δημοκρατικό καθεστώς θα πρέπει να υπάρχει ένα ισοζύγιο μεταξύ της ελευθερίας της έκφρασης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δύο εξίσου σημαντικών έννομων αγαθών. Αναφορικά με την παρούσα υπόθεση η Αρχή ξεκαθαρίζει ότι πρόκειται για το επιδιωκόμενο ισοζύγιο μεταξύ της ελευθερίας της έκφρασης και του σεβασμού δικαιωμάτων τρίτων, που είναι απαραίτητο στη λειτουργία κάθε φιλελεύθερης και ευνομούμενης πολιτείας.

Αναφορικά με την παραδοχή εκ μέρους τόσο του Διευθυντή του οργανισμού περί χαρακτηρισμών που θα μπορούσαν να αποφευχθούν, όπως διατυπώνεται στο σημείο 5 της κατατεθείσας γραπτής του δήλωσής του, όπως και παρόμοιων προφορικών θέσεων που διατυπώθηκαν από τη Δικηγόρου του οργανισμού η Αρχή εκφράζει την ικανοποίησή της για την ομολογία και αναγνώριση του γεγονότος ότι ο δημοσιογράφος – ραδιοφωνικός παραγωγός θα έπρεπε να συγκρατήσει τον εαυτό του, όπως άλλωστε παραδέχτηκε και η Δικηγόρος του οργανισμού. Τα περί πρόκλησης δε που ισχυρίστηκε η Δικηγόρος ότι ο δημοσιογράφος – ραδιοφωνικός παραγωγός υφίσταται δεν αποτελούν σε κανένα σημείο ικανοποιητικό ή επαρκή λόγο για μη τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας, ιδιαίτερα όταν ο λόγος εκφέρεται από το ραδιόφωνο και μάλιστα σε ώρα που είναι πολύ πιθανόν να ακούνε και παιδιά.

Σχετικά με την αναφορά της Δικηγόρου του οργανισμού στον προβληματισμό που διατυπώνεται από τη Λειτουργό στο Πόρισμά της ημερομ. 9/7/2021 και στην εισήγησή της περί αποστολής επιστολής σύστασης στον οργανισμό, η Αρχή σημειώνει ότι όλοι οι Λειτουργοί της συντάσσουν πάντοτε πλήρως αιτιολογημένα και τεκμηριωμένα σημειώματα και πορίσματα. Αυτή που έχει την εξουσία και την αρμοδιότητα για λήψη αποφάσεων περί διαπίστωσης ή μη (πιθανών) παραβάσεων είναι το Συμβούλιο της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει **ομόφωνα** ότι υπάρχει παράβαση του **Κανονισμού 21(4) (υποστοιχείο 1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) και **κατά πλειοψηφία** ότι υπάρχει παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α) (υποστοιχείο 2)** των προαναφερθέντων Κανονισμών. Η Απόφαση Μειοψηφίας (των κ.κ. Κυρμίτση και Λαζάρου) καταγράφεται σε ξεχωριστό κείμενο και ακολουθεί.

Η Αρχή, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουστεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουστεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις μέρες (14) από τη λήψη της παρούσας Απόφασης. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 53/2021 (17)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6» ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «RADIO ELIOS NETWORK LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 18 Απριλίου 2022

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσω Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Η απόφαση της Αρχής δεν είναι ομόφωνη. Με την απόφαση της πλειοψηφίας συμφωνούν η Πρόεδρος κ. Ρόνα Κασάπη, η Αντιπρόεδρος κ. Μαρία Κούσιου και τα Μέλη κ.κ. Σέργιος Ποΐζης, Χρύσω Τσόκκου και Πάνος Κανελλόπουλος.

Τα Μέλη της Αρχής κ.κ. Τάσος Κυρμίτσης και Αγγελική Λαζάρου, έχουν διαφορετική απόφαση (απόφαση μειοψηφίας).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Τα γεγονότα που πλαισιώνουν την παρούσα υπόθεση, αναφέρονται στην απόφαση της πλειοψηφίας και συνεπώς η επανάληψη τους δεν είναι χρήσιμη.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις αφορούν τα πιο κάτω:

1. Στις **22.4.2021** μεταξύ των ωρών **18:00 – 19:10**, ο οργανισμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης το πρόγραμμα «Δελτίο Θυέλλης», χωρίς να λάβει μέτρα για την τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

2. Στις **22.4.2021** μεταξύ των ωρών **18:00 – 19:10**, ο οργανισμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης το πρόγραμμα «Δελτίο Θυέλλης», κατά τη διάρκεια του οποίου έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας, κατά παράβαση του κανονισμού 25(3)(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενόπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων όλων των γραπτών και προφορικών εξηγήσεων, παραστάσεων και/ή θέσεων του οργανισμού, όπως εκφράστηκαν από τον Διευθυντή και τη Δικηγόρο του, έχουμε ακούσει με ιδιαίτερη προσοχή το επίμαχο πρόγραμμα του οργανισμού, όπως αυτό μεταδόθηκε στις 22/04/2021 και **με πλήρη σεβασμό προς την απόφαση της πλειοψηφίας** κρίνουμε ότι:

→ Το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**» όπως μεταδόθηκε στις **22.4.2021**, μεταξύ των ωρών **18:00–19:00** παραβιάζει τον **Κανονισμό 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το θέμα της τήρησης των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας της γλώσσας κρίνεται με βάση τον μέσο λογικό Κύπριο ακροατή. Η ένταση και η συχνότητα με την οποία χρησιμοποιήθηκαν οι λέξεις «μακακίες» και «βούρλο» θεωρούμε ότι παραβιάζει τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας της γλώσσας. Δεν θεωρούμε ότι με βάση τον μέσο λογικό Κύπριο ακροατή οι ανωτέρω λέξεις μπορούν να θεωρηθούν ως ευγενικές ή κόσμιες ή σεμνές, πόσο μάλλον για κάποιον ανήλικο.

→ Το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**» όπως μεταδόθηκε στις **22.4.2021**, μεταξύ των ωρών **18:00–19:00**, ΔΕΝ παραβιάζει τον **Κανονισμό 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Όπως ορθά αναφέρεται και στην απόφαση της πλειοψηφίας η Αρχή δεν αμφισβητεί τον χαρακτήρα του υπό εξέταση προγράμματος. Τα επικαιρικά προγράμματα, η σάτιρα, ο σχολιασμός της καθημερινής ειδησεογραφίας ακόμα και ο αιχμηρός, έντονος ή/και επικριτικός σχολιασμός είναι θεμιτά, χρήσιμα και ανταποκρίνονται στην αποστολή των ΜΜΕ. Σίγουρα τα όσα μεταδόθηκαν στο ανωτέρω αναφερόμενο πρόγραμμα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως σάτιρα. Συμφωνούμε όμως με την προσέγγιση του οργανισμού ότι μπορούν να χαρακτηριστούν ως αιχμηρός, έντονος ή σκωπτικός σχολιασμός στα πλαίσια της διεξαγωγής δημόσιου διαλόγου και ως εκ των ανωτέρω ΔΕΝ θεωρούμε ότι η γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε ενδέχεται να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας. Αντιθέτως τα όσα λέχθηκαν, παρά τον έντονο και αιχμηρό τρόπο, προσθέτουν στην είδηση, τον προβληματισμό του μέσου ακροατή της χώρας, άσχετα εάν ο μέσος ακροατής συμφωνεί ή όχι με τις απόψεις όπως αυτές παρουσιάστηκαν.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στη γραπτή δήλωση του κ. Διονυσίου, ως επίσης και παρόμοιους γραπτούς και/ή προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, για το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπο έκφρασης υιοθετούμε την απόφαση της πλειοψηφίας.

Σε σχέση με οποιονδήποτε άλλο ισχυρισμό και/ή θέση του οργανισμού που έχει εγερθεί στην παρούσα υπόθεση με τον οποίο δεν διαφωνούμε ρητά και καταγράφουμε ανωτέρω, συμφωνούμε με τις θέσεις και την κρίση της πλειοψηφίας και δεν έχουμε να προσθέσουμε οτιδήποτε άλλο.

Για τους ανωτέρω λόγους που έχουμε αναφέρει, κρίνουμε ότι από τα τρία ανωτέρω υποστοιχεία **προκύπτει παράβαση στο 1^ο υποστοιχείο μόνο.**

(ΤΑΣΟΣ ΚΥΡΜΙΤΣΗΣ)
Μέλος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

(ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΛΑΖΑΡΟΥ)
Μέλος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 53/2021(17)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «RADIO ELIOS
NETWORK LIMITED»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 29 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **18 Απριλίου 2022** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε για την παρούσα υπόθεση ως ακολούθως:

- ομόφωνα ότι υπάρχει παράβαση του **Κανονισμού 21(4) (υποστοιχείο 1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000)
- κατά πλειοψηφία¹ ότι υπάρχει παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α) (υποστοιχείο 2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000)

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21.-(4) Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι.

¹ κ.κ. Ρόνας Κασάπη, Μαρίας Κούσιου, Σέργιου Ποΐζη, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου.

25 Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις εκπομπές:

(3) Απαγορεύεται:

(α) η χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαίσθητες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων.

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουστεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υπόθεσης, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουστεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **2/6/2022** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής διοικητικών κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς. Η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό ότι, εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της επιστολής και εάν επιθυμεί να τις υποβάλει προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, εντός ίδιας προθεσμίας, ώστε να ειδοποιηθεί με ειδική επιστολή για τον σκοπό αυτό. Τονίστηκε επίσης ότι, σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση εντός της καθορισμένης προθεσμίας, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ο οργανισμός δεν έχει υποβάλει οποιοσδήποτε απόψεις ή θέσεις για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή σημειώνει τη χρησιμότητα και ωφέλεια των οπτικοακουστικών προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων σάτιρας και σχολιασμού της καθημερινής ειδησεογραφίας στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης της κοινής γνώμης και ταυτόχρονα επαναλαμβάνει και υπογραμμίζει την αδήριτη ανάγκη όπως ακόμη και ο αιχμηρός, έντονος ή/και επικριτικός σχολιασμός της επικαιρότητας γίνεται πάντοτε εντός του πλαισίου που ορίζει η ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και όπως ο λόγος χρησιμοποιείται με τέτοιο τρόπο, ώστε να διατηρείται η καλαισθησία και η ευπρέπεια στη γλώσσα.

Περαιτέρω, η Αρχή επισημαίνει εκ νέου ότι η διαφωνία αποτελεί απαραίτητο δομικό στοιχείο της δημοκρατίας, συμβάλλει στον πλουραλισμό και στην πολυφωνία και καθίσταται αναγκαία για την

πρόοδο και ανάπτυξη. Ωστόσο, η έκφραση διαφωνίας και η κριτική χρειάζεται πάντα να λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο που ορίζει ο Νομοθέτης.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό για τις παραβάσεις που έγιναν στις **21/4/2021** κυρώσεις ως ακολούθως:

Ομόφωνα, για την παράβαση του **Κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 1) την κύρωση της Προειδοποίησης.

Κατά πλειοψηφία, για την παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 2) την κύρωση της Προειδοποίησης.

Τα Μέλη της Αρχής κ.κ. Λαζάρου και Κυρμίτσης (οι οποίοι στην Α' φάση της παρούσας υπόθεσης μειοψήφησαν και εξέδωσαν ξεχωριστή απόφαση) δηλώνουν ότι η παρούσα απόφαση, ημερομ. 29/6/2022, συμπεριλαμβανομένης της κύρωσης που επιβλήθηκε αναφορικά με την παράβαση του Κανονισμού 21(4) αντικατοπτρίζει πλήρως τις θέσεις τους και ως εκ τούτου δεν θα προχωρήσουν σε έκδοση δικής τους απόφασης, δηλαδή Απόφασης Μειοψηφίας για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

(ΡΟΝΑ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

